

προϊόν λογοκλοπίας, ὅχι δὲ ὀλιγώτερον θύρου ἤγειρε καὶ μία του κωμωδία διδασκείτα τὸ πρῶτον τῇ 2 Φεβρουαρίου 1856 ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Γαλλικοῦ Θεάτρου καὶ ἐπιγραφομένη ἢ μᾶλλον μετονομασθεῖσα *Guillery* κατ' ἀρχάς ἐπεγράφη « *I' Effronté* ». Μετὰ δύο παραστάσεις ἐπέσεν οἰκτρῶς ἡ κωμωδία του αὐτῆ καὶ οὐδέποτε πλέον ἐδιδάχθη. Ἀλλὰ τὰς δύο ταύτας ἀποτυχίας τοῦ συγγραφέως τῆς Συγχρόνου Ἑλλάδος ἐκάλυψαν μετ' οὐ πολὺ ἄλλα αὐτοῦ ἔργα ὅχι ὀλίγον διακριθέντα καὶ ἐπαινεθέντα, τὰ ὁποῖα ὁσημέραι ἀνεδείκνυντο μεγαλητέραν καὶ δημοτικωτέραν τὴν ἐν τοῖς γράμμασι δόξαν τοῦ Ἀμπού. Δὲν κοίνομεν ἀναγκαῖον νὰ ἀναφέρωμεν ἐδῶ πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, μνημονεύομεν μόνον τοῦ πολυθρῦλῆτος Βασιλέως τῶν Βουβῶν (1856), ἐν ᾧ ἡ ἡμετέρα πατρίς ἐπετιμᾶτο ὅχι μόνον ἐν δικαίοις, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀδίκτοις, τῶν « *Mariages de Paris* » (1856) καὶ τῆς « *Germaine* » (1857). Ἐκτοτε καὶ μέχρι σήμερον τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀμπού ἐκδοθέντα μυθιστορήματα, διηγήματα καὶ δραματικά ἔργα εἶναι πλεῖστα καὶ ποικίλα κατὰ τὴν ἀξίαν.

Ὁ Ἀμπού διεκρίθη καὶ ὡς δημοσιογράφος. Ἐγραφεν ἄλλοτε κριτικά ἄρθρα εἰς τὸ *Figaro*, εἰργάσθη ἔπειτα εἰς τὸ *Constitutionnel*, ἀπὸ τοῦ 1868 εἰς τὸ *Gaulois* καὶ ἔπειτα εἰς τὸ *Soir* καὶ ἀνειλίχθη εἰς πλεῖστα πολιτικά ζητήματα. Κατὰ τὸν γαλλογερμανικὸν πόλεμον ἠκολούθησε τὸν γαλλικὸν στρατὸν ὡς δημοσιογράφος, τῷ δὲ 1872 πορευθεὶς εἰς τὴν Ἀλσατίαν δι' ἰδιωτικὴν του ὑπόθεσιν συνελήφθη ἕνεκα τῶν σφοδρῶν ἁρθρῶν, ἅτινα ἐν Γαλλίᾳ ἔγραψε κατὰ τῆς Γερμανίας, ἀλλ' ἀπελύθη μετ' οὐ πολὺ.

Εἰς συμπλήρωσιν τῶν ὀλίγων τούτων βιογραφικῶν σημειώσεων προσθέτομεν ὅτι ἐνυμφεύθη ὁ Ἀμπού τῷ 1846, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1870 συνετάχθη πρὸς τοὺς μετρίους δημοκρατικούς καὶ ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ζητήσας νὰ καταλάβῃ κενὴν τινα τότε ἑδρὰν ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ δὲν ἔτυχε τότε τῶν ἀπαιτούμενων ψήρων, μάλιστα δὲ τῷ 1884 τὸν ἐτίμησεν ἡ Ἀκαδημία ἐνδείξασα αὐτὸν μεταξὺ τῶν τεσσαράκοντα.

## Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΕΙΝ

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Οὕτω λοιπὸν ὁ μέγας βασιλεὺς Φρειδερίκος! ὑποκριτῆς πρὸς πάντας· πρὸς ὑπηκόους, πρὸς στρατιώτας, ἔτι δὲ καὶ πρὸς ἑαυτόν. Πρὸ πάσης στρατιωτικῆς ἐπιθεωρήσεως, ἐμάνθανε δέκα ἢ εἴκοσιν ὀνόματα, θαυμασίως εἰς αὐτὸν χρησιμεύοντα. Ὑποκριτῆς πρὸς τοὺς λογίους· ἐβάλλεν ἄνδρας πεπαιδευμένους νὰ ἐπιδιορθώσωσι τὸν ἄχαριν πεζὸν του λόγον καὶ τοὺς κακοφώνους στίχους του. Ὑποκριτῆς πρὸς τὰς ἐταίρας αὐτοῦ· ὑποκριτῆς πρὸς ἅπασαν τὴν Εὐρώπην. Ἐνώπιον τοῦ κόσμου πίνει ζύθον, κατὰ μόνας δὲ τὸν κάλλιστον τῶν οἴνων. Παίζων, πρέπει νὰ κερδαίνει πάντοτε αὐτός. Εἰς ὅλα τὰ πάθη του ὑπέκει, ἀλλὰ κρυφίως. «Θέλεις, ἀνεψιέ, νὰ σ' ἐκλάβωσιν ἡρῶα; ἐπιχειρεῖ τὸ ἔγκλημα τολμηρῶς. Καὶ θέλεις νὰ σ' ἐκλάβωσι συνετόν; παραποιεῖ σεαυτὸν ἐπιτηδεύς.»

Ἐπίσης σαφῶς ἐξηγεῖ πῶς διὰ χρημάτων τοῦ πατρὸς του ἐδιπλασίασε τὸν στρατὸν αὐτοῦ, καὶ πῶς διπλασιάσθεντος τοῦ στρατοῦ ἠθέλησε, φυσικῶ τῷ λόγῳ, νὰ ἐκτείνῃ τὸ βασίλειόν του. Θέλων παντὶ σθένει ν' αὐξήσῃ

τὴν Πρωσίαν, προσάπεκτησε τὴν Σιλεσίαν κατὰ πρῶτον. Καταγελῶν τὴν εὐρωπαϊκὴν λεγομένην ἰσορροπίαν χλευαστικώτατα, ἔλεγε πρὸς τὸν ἀνεψιόν. «Ὅσον τὴν καταφρονῆς, τὴν περιβόητον αὐτὴν ἰσορροπίαν, τόσον προσεγγίζεις εἰς τὸ μεγαλεῖον.» Ἀλλ' ὅμως εἶναι χρεῖα πολλῆς φρονήσεως· εἶναι χρεῖα χειρὸς ἐλαφροῦς, μεγάλης ἐπιτηδεότητος. «Φρόντιζε νὰ τρέφῃς δύο ἢ τρεῖς εὐγλύττους ἄνδρας εἰς τὴν αὐλήν σου, καὶ τούτους βάλλε νὰ δικαιολογῶσι τὰς πράξεις σου.» Περὶ δὲ τῶν πρέσβων τίνα ἐδίδεν ὁρισμόν; «Καλῶς μόνον ἀντρέφονται οἱ πρέσβεις σου, τὰ πάντα δι' αὐτῶν δύνασαι νὰ τολμήσῃς. Ἐπέτυχα τοιούτους δι' ὧν εὐδῶδθῃ πᾶσα ἐπιθυμία μου, καὶ οἱ ὅποιοι, πρὸς ἀνακάλυψιν ἀπορρήτου τινός, θὰ ἐψηλάφω καὶ βασιλέως κόλον.»

Ἐγκολποῦ πρὸ πάντων τοὺς ἔχοντας τὸ προτέρημα τοῦ ἐξηγεῖσθαι διὰ φράσεων ἀσαφῶν, σκολιῶν, ἀναστρόφων. Δὲν θὰ πράττης κακῶς ἔχων πολιτικούς ἰατροὺς καὶ κλειδοποιούς· μεγάλως οὗτοι δύνανται νὰ σὲ ὠφελῶσι. Σοὶ λέγω, διότι ἐκ πείρας γινώσκω τὰ ἐξ αὐτῶν ὠφελήματα.»

Ἀλλ' εἶναι ἄλλη, χάριτι θεῆς, τῶν νεωτέρων ἡ τιμὴ. Συνέβη εἰς τὸν δοῦκα de Broglie, τὸν χρηματίσαντα ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας, νὰ παρουσιασθῇ ποτὲ προδότης Ἀραψ, καὶ νὰ τῷ προτείνῃ ἀντὶ χιλίων ταλλήρων τὴν κεφαλὴν ἀντάρτου τινός τῆς ἐπαρχίας Ὀράν· φρίξας ὅμως ὁ ὑπουργός, — «Ποῖον κακούργημα ἔπραξα, εἶπε καθ' ἑαυτόν, ἐνθαρρύναν τὸν ἄνθρωπον τοῦτον τοιαύτην νὰ μοὶ προβάλλῃ πρότασιν!»

Ὀλίγα προσέτι, καὶ περαίνομεν τὸν λόγον περὶ τῆς Τέχνης τοῦ βασιλεύειν. Θέλων νὰ σὲ σέβωνται οἱ γείτονες, διακωδώνει ὅσον οἶόν τε τὰς πράξεις σου, προσέχων μὴ τις γράφῃ ἐν τῷ βασιλείῳ σου ἄλλως πως, ἢ ἐπαινῶν ὅτι ἀνπράττης.»

«Φέρου εἰς τρόπον ὥστε οἱ ὑπήκοοί σου νὰ πείθωνται, ὅτι θὰ ἐπρωτίμας ν' ἀπολέσῃς δύο βασιλεία μᾶλλον ἢ νὰ μὴ τιμηθῇς ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων. Ἐπειδὴ τὰ αἰσθήματα ταῦτα ὑποθέτουσι ψυχὴν ὅχι ἐκ τῶν κοινῶν, ἐκπλήττουσι καὶ ἐκθαμβοῦσι τοὺς πλείστους, καὶ ὁ μονάρχης παρίσταται οὕτως ὡς ὁ μέγιστος τῆς γῆς.»

Ἐν τῇ Τέχνῃ τοῦ βασιλεύειν οὐδεὶς περὶ ἀνταμείψεως ἢ εὐεργεσίας λόγος· ἐκ τοῦ Φρειδερίκου Β' ἴσως ἐπλάσαν οἱ Γάλλοι τὴν παροιμίαν. — κοπιᾷ ζωδιὰ τὸν βασιλέα τῆς Πρωσίας, — ἥτοι, μηδεμίαν περιμένων ἀνταμοιβήν. Ὁ Φρειδερίκος Β' οὐδέποτε ἔδωκε τι εἰς τινὰ οὐτ' ἐπαινον, οὔτε μειδίαν, οὔτε καπνόν.

«Ὅταν ἔρχεται εἰς τὴν αὐλήν σου ξένος, ὑποδέχου αὐτὸν φιλοφρονέστατα· προσπάθει δὲ μάλιστα νὰ τὸν κρατῇς πάντοτε πλησίον σου, διότι οὗτος εἶναι ἄριστος τρόπος τοῦ κρύπτειν εἰς αὐτὸν τῆς κυβερνήσεώς σου τὰ ἐλαττώματα· καὶ ἀν μὲν ἦναι στρατιωτικός, φέρε τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς τὰ τάγματα ἐνώπιόν του εἰς γυμνασίαν, σὺ αὐτὸς παρακελεύων τοὺς ἐξελιγμούς· ἀν δὲ λόγιος, συγγραφεὺς βιβλίου, εὐφήμησον τὴν παιδείαν, τὰ φῶτά του, καὶ ἔχε ἐπὶ τῆς τραπέζης σου τὸ βιβλίον του, ὥστε νὰ τὸ ἴδῃ· ἀν δὲ ἔμπορος, ἀκροάζου αὐτὸν καλοκάγαθως, καὶ θωπεύων αὐτόν, προσπάθει νὰ κατασταθῇ παρὰ σοί.»

Ταῦτα ὁ Φρειδερίκος Β' ἄς ἀρκεσθῶμεν εἰς αὐτά.